

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Julián barát álma.

Ma, a fajok harcának idején, fájdalommal kell arra gondolnunk, hogy a mi magyar fajunk számban, népességben, miért nem versenyezhet Európa nagyobb nemzetével. Sajnálkozásunk annál indokoltabb, mert csak a történelem mostoha folyása csökkentette a magyarságot a kisebb nemzetek közé. Ha a sors kedvezett volna úgy, mint más nemzeteknek, akkor ma mi is jelentősebb szerepet játszhatnánk a nemzetek hatalmi versenyében.

De gyöngülésünk már a honfoglalás előtt megkezdődött. Az a történelmi csapás ért ugyanis, hogy a vándorlások egyik színhelyén a magyarság kétfelé szakadt: egyik rész nyugatra tartott s a Kárpátok medencéjében alapított hazát. A másik rész azonban — minden tudomásunk szerint a nagyobbik, — visszafordult Keletre, s Európa és Ázsia határvidékén telepedett le.

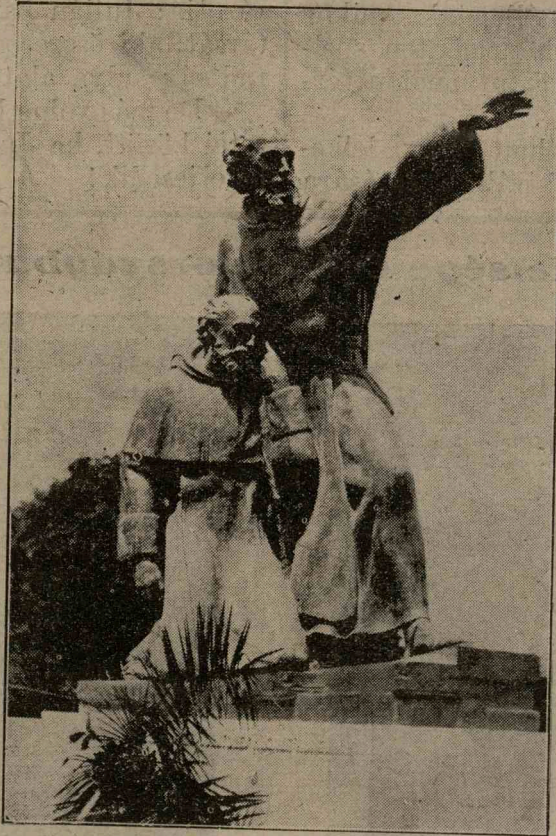
A nyugati magyarság nagy átalakításokon ment át, keresztény vallásra tért, királysággá szervezkedett, nagy küzdel-

meket vívott megmaradásáért, ám keleti testvéreiről az évszázadok során sem feledkezett meg. Élt a vágy a lelkekben,

hogy a keleti magyarokat is ide kellene telepíteni a nyugati hazába s az egyesített erővel még bizonyosabb alapot vetni a magyarság hatalmának.

Ezelőtt hétszáz esztendővel, először 1236-ban, majd a következő esztendőben, Julián domokosrendi barát arra vállalkozott, hogy fölkeresi a keleti magyarokat. Egy jegyzőkönyv, amelyet Rómában, a pápai levéltárban fedeztek föl, elmondja Julián barát vállalkozásának történetét. Eszerint Julián negyedmagával indult el Keletre, hogy megterítse a hitetleneket s felkeresse az ottmaradt magyar test-

véreket. A bátor szerzetesek Bolgárországon keresztül először Konstantinápolyba mentek, itt hajóra szálltak s harminchárom napig utaztak a Fekete-tengeren. Egy tartományban kötöttek ki, ahol a félig keresztény, félig pogány uralkodó jóakarattal fogadta őket. Itt félévig tar-

Julián barát szobra a budapesti Halászbástyán.

tózkodtak s tanulmányozták a lakósok életmódját, híreket gyűjtöttek a magyarokról. Két szerzetes visszafordult, Julián tehát másodmagával folytatta útját észak felé. Harminchét napig nagy nélkülözések között gyalogoltak a pusztákon keresztül, míg egy városba értek, ahol Julián kísérője beteg lett és meghalt.

Julián azonban nem csüggedett. A városban egy magyar szolgáló asszonyra talált, aki elmondotta neki, hogy hol, merre laknak a magyarok. Ezen a nyomon a Volga folyó mellett végre ráakadt a testvérekre. Amint az említett jelentés fenntartotta, a keleti magyarok pogányok voltak még, harcias, vitéz nép, akik a tatárokat is többször megverték. Elmondja Julián, hogy a magyarok nagy szeretettel fogadták, ő pedig tökéletesen megértette nyelvüket. Nagyon sajnálkoztak, mikor elvált tőlük, elkísérték hosszú uton s elmagvarázták neki, melyik útvonalon térhet haza leghamarább.

Julián híradása itthon nagy lelkesedést keltett. IV. Béla király biztatására

másodszor is utra kelt, hogy a keleti magyarokat meghívja a nyugati hazába. De utközben meghallotta, hogy a tatárok teljesen feldúlták a keleti magyarok hazáját, sőt arról is értesült, hogy a tatárok tovább törnek előre nyugat felé. Visszafordult, hogy IV. Béla királyt értesítse a közeledő veszedelemről, ami 1240-ben be is következett s nyugati Magyarországot is a pusztulás szélére juttatta.

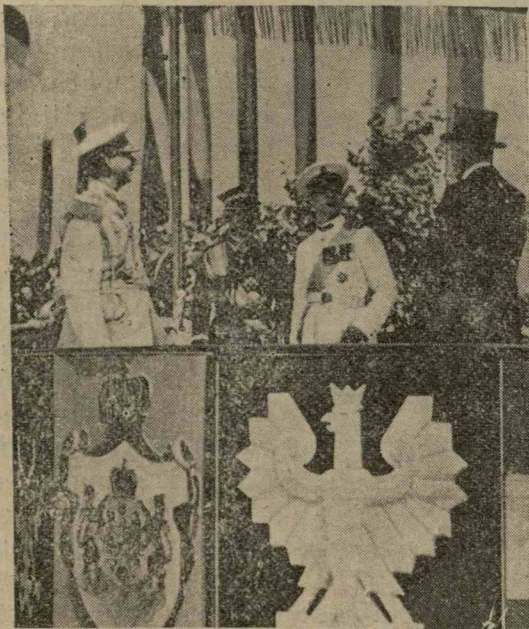
Julián barát nagy vágya, álma tehát nem teljesedett: a keleti magyarokat nem sikerült egyesítenie a magyarokkal. Hősi vállalkozása azonban így is bámulatot kelt bennünk, kései utódokban.

A tisztelet és hála kifejezésekképpen közelebbről Magyarországon ércszobrot emeltek Julián barát emlékezetére.

A szobor az utazás egyik jelenetét ábrázolja: Julián barát föl akarja emelni társát, aki összeroskadt a betegség és fáradtság sulya alatt.

De más volna helyzetünk a világ nemzetei között, ha Julián barát fényes álma beteljesedik!

Öfelsége Lengyelországban.

Károly király a varsói díszszemlén.

A krakkói királyi várnak, a Wawelnek, egyik részlete.

A külpolitikai látogatások a mult hetekben tovább folytatódtak. Öfelsége, Károly király fia, Mihály nagyvajda kíséretében, Lengyelországot kereste fel. Varsóban fontos politikai tárgyalásokon

és ünnepeken vett részt, Krakóban Pilsudszky sírhelyét is meglátogatta. Képpünk Öfelségét és Mihály vajdát lengyel politikusok társaságában ábrázolja, amint egy katonai felvonulást szemlélnek meg-

Külföld.

A spanyol kérdés. Spanyolország súlyos helyzete s a végzetes spanyol belháborúval összekapcsolódó nemzetközi bonyodalmak állandó címmé avatták a spanyol kérdést, mert ebben az elintézetlen alakjában ma is ez a fő tárgya a világ érdeklődésének. A mult hét óta a nemzetközi helyzet nem tisztázódott. Nem javult, de nem is romlott s ez reményt ad arra, hogy végre is sikerülni fog minden felet megnyugtató megoldást találni.

Amint előre lehetett látni, a német és az olasz kormányok nem fogadták el azt az angol-francia megoldást, hogy a német és az olasz hadihajók visszarendelése folytán Spanyolország keleti partjának ellenőrzésében támadt úrt olyan angol és francia hadihajókkal töltsék be, amelyeken semleges államoktól kiküldött előőrök is teljesítenek szolgálatot. Német és olasz felfogás szerint az ily módon foganatosított ellenőrzés nem lehet pártatlan. Ezért ez a két állam azt javasolta, hogy a hatalmak mind a két hadviselő felet ismerjék el. Ennek az volna a következménye, hogy a partok ellenőrzését ők maguk végeznék s hadiszert bárhonnan kaphatnának. Ezt ebben a formában sem az angol, sem a francia kormány nem hajlandó elfogadni, de az angol kormány ki egyenlítő megoldásul azt ajánlotta, hogy a hadviselőknek csak a spanyol vizeken legyen joguk az ellenőrzésre.

Lehet, hogy ezen az alapon végre sikerülni fog a megegyezés, de ez a sokféle tervezgetés is mutatja, hogy milyen körülményesek a világ politikájának utjai.

Mult heti híradásunk óta különben nagyon megjavult a viszony Franco tábornok és az angol kormány között. Az angolok a nemzeti csapatok által megszállott területeken birt vasbányáikból továbbra is akadálytalanul szállíthatják a vasércet Angliába. Talán a viszonynak ez a megjavulása oka annak, hogy az angol kormány nem csinált kérdést két hadihajója ellen nemzeti repülőktől intézett, különben eredménytelen támadás miatt. A harcerekén nem volt lényeges esemény.

A frank sorsa. Egy heti hihetetlen izgalom után kissé megcsendesedett a helyzet Párizsban. A kormány megkapta a korlátlan felhatalmazást a francia pénzügyek rendezésére s első intézkedésül Bonnet pénzügyminiszter a frank értékét elválasztotta az arany értékétől. Ennek természetszerű következménye a frank értékének süllyedése, de a süllyedés már megszűnt, sőt az érték némi emelkedése következett be. Ezért remélik, hogy pár hét leforgása után, ha korábbi tejes értéket nem éri is el a frank, nem fog nagyon az alatt maradni.

Nagy veszedelmet okozott volna, ha most, a világkiállítás idején a francia szállodások és vendéglősök végrehajtották volna azt a tervüket, hogy alkalmazottaik munkaidejének hivatalos csökkentése miatt sztrájkba lépnek. A kormánynak azonban sikerült a sztrájkot megakadályoznia s az események alakulása általában arra mutat, hogy a francia gazdasági válságon megint urrá lett a kormány és a nemzet együttes erőfeszítése.

Az új ir alkotmány. Az ir nemzet 560.000 szavazattal 130 ezer ellen elfogadta az új alkotmányt. Ez az alkotmány Iror-

szág teljes függetlenségét jelenti, vagyis ezután az angol királynak még képviselője sem lesz az ir fővárosban. Ez azonban nem jelenti Irország szembefordulását Angliával. De Valera, az ir függetlenség vezető harcosa kijelentette, hogy Irország barátságban marad Angliával és területét nem engedi át Anglia elleni műveletek céljára.

Az orosz-japán viszony néhány napi enyhülés után megint változós lett. A Mandzsuriát Szibériától elválasztó Amur folyó partján orosz és japáni előőrök csatába keveredtek s mind a két részen tekintélyes a veszteség. Talán külföldi közbenjárás most is megmenti a békét. De a hannu alatt tovább izzik majd a páráz s esetleg oly hirtelenséggel fog lángra gyulni, hogy a háboru veszélyét már lehetetlen lesz elhárítani.

Posta az oceánon át. Amerika és Anglia között a levegőben rendszeres postajárat indult. A próbajárat gyönyörűen sikerült. Angliából és Amerikából egy időben indították el a postarepülőgépeket. Ezek fele uton az Atlanti oceán felett találkoztak, üdvözölték egymást s az amerikai repülőgép 12 óra 32 perc alatt, a nyugati széllel küzdő angol repülőgép 15 óra 9 perc alatt ért rendeltetési helyére. Régen ez az ut hónapokig tartott a tengeren, a leggyorsabb mai oceánjárók 5—6 nap alatt járnak meg. A repülőgépnek egy fél nap elegendő. Hatalmas eredménye a mai technikának s tulajdonképpen ebben kellene dolgoznia, nem pedig szolgálja szegődnie a háborúnak.

Az új Palesztina. Egyre hátrázottabb alakot ölt az a terv, hogy Palesztinát angol, arab és zsidó részre fogják osztani. Az angol részen a szent helyek lesz-

nek. A zsidók nagy felzudulás-sal fogadják a tervet s elkeseredetten akarnak küzdeni ellene. Valószínűleg kevés sikerrel. Érdekes hire Palesztina zsidóktól lakott részének, hogy az oda telepedett magyar és német kommunistákat kitiltották.

Kibővítik a Panama-csatornát. A Közép-Amerikán át haladó Panama-csatornának olyan nagy a forgalma, hogy ki fogják bővíteni. A munka 20 évig tart és 30 milliárd lejbe fog kerülni.

A magyar adós. Az angol újságok valamennyien meleg elismeréssel irnak a magyar köz- és magántartozások törlesztésének új tervéről s elismerik, hogy Magyarország becsületes adós, aki megfelel kötelezettségeinek.

Roosevelt a békéért. Az amerikai köztársaság elnöke mozgalmat indít a légi haderő fejlesztésére. Lehet, hogy a mozgalmnak lesz sikere, mert a spanyol belháboruban a hadirepülők csak romboltak, de komoly hadi sikert nem értek el.

Az eltűnt Petőfi-szobor. A közművelődési Jókai-szobor alapkövének letétele után Hodzsa miniszterelnök megígérte, hogy az 1919-ben Pozsonyban eltávolított Petőfi-szobrot is fel fogják újra állítani. Azóta azonban kiderült, hogy a szobor egyszerűen eltűnt.

Belpolitikai hírek

Mégis összehívják a parlamenti! Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke Tatarescuval tárgyalást folytatott a kormány jövő terveiről. A megbeszélésen elhatározták, hogy szeptember 8. és 18-ika között a parlament rendkívüli ülészakra hívják össze. *A kormány ugyanis meg akarja szavaztatni a parlamenttel a parlamenti szünet alatti életbe léptetett rendelettörvényeket.* Az ilyen törvényeket az alkotmány rendelkezéseinek megfelelőleg utólag feltétlenül a parlament elé kell terjeszteni. A kormány el akarja kerülni, hogy esetleg más párt kormánya hagyja jóvá a liberális kormányzás alatt kibocsátott rendelettörvényeket.

Ünnepelt a Bánság magyarsága. A Bánság magyarsága a Timisoara-n minden évben nagyarányú „Magyar Nap”-ot a rendesnél is fényesebb keretek között tartotta meg, úgy, hogy az egész magyarság átfogó ünnepévé változott. A „Magyar Nap”-ot az Országos Magyar Párt bánsági tagozatának közgyűlése vezette be. A közgyűlésen a parlamenti csoport részéről megjelentek dr. Gyárjás Elemér szenátor és Willer József képviselő. A közgyűlést Jarkabffy Elemér, a bánsági tagozat elnöke magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg. Beszédében az általános európai helyzettel kapcsolatos világméretű kérdéseket ismertette. Részteljesen foglalkozott az európai kisebbségek helyzetével.

Utána dr. Gyárjás Elemér a romániai magyar kisebbség helyzetéről beszélt. Beszédét a következő kijelentéssel fejezte be:

— *Bizalommal várjuk azt a román államférfiut, aki szembe mer szállani a hamis szövegekkel. És a nemzet legmagasabb érdekeit tartja szemelőtt, megszünteti ezt a jogtalan harcot népünk ellen.*

Ezután dr. Páll György, tagozati főtitkár tette meg jelentését. Külön említést érdemel jelentésének az iskolákkal foglalkozó része. Dr. Páll terjedelmes tanulmányának nevezhető jelentésében kifejti, hogy a magyar tagozatokkal rendelkező állami iskolákban olyan tanítók tanítanak, akik magyarul nem tudnak beszélni. Foglalkozott a közgyűlés a nemzeti munkavédelmi törvénnyel és a törvény tervezet ellen határozati javaslatot fogadott el. A tisztújítás megejtése után a közgyűlés bizalmát fejezte ki az Országos Magyar Párt elnöke, dr. gr. Bethlen György és vezetősége iránt.

Változások lesznek a diplomáciai testületben. Bucurestii lapok híradása szerint Románia külföldi képviselőinek személyzetében nagy változások lesznek. Az erről szóló királyi rendelet augusztus elsején fog megjelenni.

A nemzeti parasztpárt nem kerülhet kormányra — mondja Tilea. Vajda volt miniszterelnök egyik legtekintélyesebb híve, Tilea Viorel, volt államtitkár a közeledő kormányváltással kapcsolatban nyilatkozatot tett egy politikai gyűlésen. Tilea kijelentette, hogy a kormányváltás ideje nagyon közel van. Az utódlás kérdését tehát meg kell oldani. Tilea kijelentette, hogy ma még nem lehet tudni, ki kapja meg a kormányalakításra szóló megbízást, bizonyos azonban, hogy nem a román nemzeti párt, mert Maniu nem ak

IPAROSOK FIGYELMÉBE!

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép-
iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10
nagy oldalon. - Előfizetési ára
negyedévi 75 lei. Kérjen mutat-
ványszámot a kiadóhivataltól:

Arad, Str. Bratianu 18.
Iparos-Órthon.

kalmas arra, hogy kormányt alakítson. Tilea kifejtette, hogy Maniunak az államforma kérdésében nyíltan színt kell vallania, mert arról értesült, hogy Maniu köztársaságot akar. Ugy látszik, hogy Maniu és Vajda között az ellentétek ismét növekedtek.

Lengyel vezérkari tisztek érkeztek Bucurestibe. A lengyel vezérkar főnöke és helyettese tizenkét vezérkari tiszt társaságában Bucurestibe érkeztek. Bucurestiben román-lengyel, katonai természetű tanácskozásokat folytattak.

Verekednek a szászok. Az erdélyi szászok körében a pártok közötti ellentét Szebenben öszeütközésekre vezetett. A verekedésnek huszonöt sebesültje van. Tíz sebesült állapota súlyos.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimborá

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Rosszul sikerültek a választások — kicserélik a vezetőket. A legutóbbi választások során a liberális pártot több helyen érték súlyos vereségek. A párt vezetősége elhatározta, hogy azoknak a tagozatoknak az elnökeit, ahol a liberális pártot vereség érte, más vezetőkkal cserélik ki. Hír szerint a Bucuresti-i elnöki tiszt betöltésére Dinu Bratianut fogják felkérni. Amennyiben ő nem vállalná a megbízatást, Tarescu miniszterelnök veszi át az elnökséget.

Hat magyar került be Tenke község tanácsába. Tenke község tanácsába egyezményes lista alapján hat magyarpárti tag került be.

Doktorrá fogadom. A kiváló sportemberek nemcsak a sportban, hanem más téren is derekasan megállják helyüket. Éppen a közelmúltban avattak doktorrá két ismert bajnokot. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a *Déliabáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Magyar dalosok ünnepe Szamosujváron.

Az erdélyi magyar dalosok kerületi dalosversenyét fényes külsőségek között tartották meg Szamosujvár városában. A kerületi dalosverseny fényét és sikerét nagyban emelte, hogy a környező megyék dalos egyesületei csaknem teljes számban bevonultak a dalosünnepélyre. A díszfelvonulás alkalmával a főtéren a polgármester fogadta a versenyre összesereglett 800 főnyi dalost. A polgármester üdvözlő szavaira *Inczédy-Joksmán* Ödön, az *Országos Dalosszövetség* elnöke válaszolt.

Festői kép bontakozott ki a felvonulás alkalmával. A dalosok vidékük népviseletében színpompás, egyesületi zászlók alatt vonultak fel. Az ünnepélyes formások után délelőtt a kötött számokat énekelték el a dalosok, délután pedig a szabadon választott számok kerültek előadásra. A sok jó dalárda között a bírálóbizottság nehéz és gondos munka után választotta ki a díjnyerteseket.

A szamosujvári dalosverseny jelentőségében túlnötte a kerületi dalosversenyek kereteit. Lelkes magyar emberek testvéri találkozása volt, amelyen sok magyar szív kapott bátorító buzdítást. *Inczédy-Joksmán* Ödön a díjak kiosztása után lelkes beszédet intézett az egybegyűltekhez. Beszédéből a következő részt emeljük ki:

— A magyar dal művelését minden magyar embernek kötelessége fejleszteni. Zengjen hát a dal palotákban és konyhákban egyaránt és hirdesse világszerte a mi műveltségünket. Isten hozott ide titeket és Isten vezéreljen vissza tűzhelyetek mellé. És ha néha vérzik is szívetek, azért ne hallgasson el a nóta és a dal, mert a nóta bűt felejtet és sebeket gyógyít.

A jól sikerült verseny után este táncmulatság volt, amelynek megkezdése előtt a díjnyertes dalárdák rendeztek magas színvonalú hangversenyt.

Hírek

Ünnepélyesen fogadták Őfelségét. Őfelségét Lengyelországból való visszatérése alkalmából Bucurestiben nagy ünnepélyességgel fogadták. A főváros lobogódiszben várta az uralkodót. Őfelsége Károly király rögtön megérkezése után katonai ünnepségen vett részt. Az ünnepségek sorozatát disztribúció fejezte be.

A nagy meleg zavart okoz a vasúti forgalomban. A nagy meleg következtében az utasok szívesebben utaznak éjszaka, mert a nappali utazás nagyon kellemetlen. A forgalomban ez zavarokat okoz, mivel a nappali vonatok csaknem teljesen üresen közlekednek, éjszaka pedig a vasúti szerelvények zsúfolásig megtelnek. A vasúti igazgatósága intézkedett, hogy nagyobb állomásokon szükség szerint kiegészítő kocsikat és vonatokat bocsássonak az éjjeli utazó közönség rendelkezésére.

Rosszul sikerült a kisebbségi ifjak érettségi vizsgája. A lefolyt érettségi vizsgálatok a kisebbségi ifjakra nézve szomorúan végződtek. A vizsgázók felénél jóval több elbukott.

Hírek a konverziós törvény módosításáról. Utóbbi időben a falvakon lelkiismeretlen emberek híresztelték, hogy a konverziós törvényt megint módosítani fogják. A hírek hatása alatt nagyon sok gazda-adós kétségek között fizette adósság-részletét és nem tudta, hogy a jövőre nézve hogyan alakul helyzete. A pénzügyminiszter ezért szükségesnek látta a felelőtlen emberek által terjesztett hírek megcáfolását. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy **szó sincs a konverziós törvény meg-**

változtatásáról. Sőt a kormány mindent megtesz, hogy a törvény végrehajtása fennakadás és zavar nélkül történjen.

— Ismételten hangsúlyozom — mondotta a pénzügyminiszter — a konverziós törvény érintetlen és az is marad.

Őfelsége és Mihály nagyvajda meglátogatták a betegeskedő Mária királynét. Őfelsége Károly király és Mihály nagyvajda Szinajába utaztak és meglátogatták a betegeskedő Mária anyakirálynét. A királyné állapota az utóbbi időben örvendetesen javult. A látogatás után Őfelsége és a Nagyvajda visszatértek Bucurestibe.

Legyünk óvatosak a vasúti átjáróknál. Felsőbb rendelet alapján a főszolgabíróságok közhirre tették, hogy a lakosság vigyázzon a vasúti átjáróknál és mielőtt áthalad a vasúti síneken, alaposan nézzen szét, hogy nem közeledik-e vonat? A főszolgabíróságok közlik, hogy azoknak a járműveknek a tulajdonosait, amelyek a vasúti átjáróknál szerencsétlenséget okoznak, kihágás címén meg fogják büntetni.

Ujabb husz magyar alkalmazottat bocsátott el a dicsőszentmártoni-Diclosanmartin-i Nitrogéngyár. A dicsőszentmártoni Nitrogéngyár, amelyet a Mica aranybánya részvénytársaság vett át, sorra bocsátja el kisebbségi alkalmazottait. Legutóbb ismét husz magyar alkalmazottat bocsátott el szolgálatából.

Az unitárius egyház ünnepe Fogarason. A fogarasi unitárius egyház szép ünnepség keretében ülte meg fennállásának 50-ik és templomépítésének 25-ik évfordulóját. Az ünnepségen messzi vidékekről is nagyon sokan jelentek meg. A délelőtti templomozás után köz-

ebéd volt, amelyen az összes helyi egyházak képviselői részt vettek. Délután műsoros előadás, majd este társas összejövetel fejezte be az ünnepségek műsorát.

Közmunkára kell bevonulni a katonai előképzés alatt álló ifjaknak. A folyó év nyarán első ízben vonulnak be közmunkára a katonai előképzés alatt álló ifjak. Az ifjak behívása három csoportban történik, a kötelező munkaszolgálat 20 napig tart.

Levágta a vonat a lábait. Nemes Mária kolozsvári asszonyt a székelykocsárdi állomáson elütötte egy tolató mozdony. A mozdony a szerencsétlen asszonynak mind a két lábát levágta.

Nem szabad jósolni és szellemet idézni. A belügyminiszter 6599. szám alatt körrendeletet adott ki a jóslás és szellemidézés eltiltásáról. A rendelet szerint Románia egész területén szigorúan tilos szellemidéző üléseket tartani, tenyérből és kártyából jósolni, szerencsét mondani, kuruzsolni és varázsolni. A fentebb elmondott dolgokkal kapcsolatos mutatóanyagok is tilosak. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

Nehézségek a 250 lejesek körül. A közpénztárak nagyon sok helyen 250 lejesekben fizetnek. A 250 lejeseket azonban nagyon nehéz értékesíteni. Sok helyen a posta, vasut és az adóhivatal sem fogadja el ezt a pénzdarabot.

Kirándulók szerencsétlensége. A Kárpát Egyesület több tagja kirándulást rendezett a Torda-vidéki hegyekbe. Hazajövet a Feleki-tetőn a teherautó fékje elromlott és a kirándulók az árokba borultak. A kirándulók közül többen súlyosan megsebesültek.

Farkasok Besszarábiában. Besszarbia egyes vidékein farkascordák pusztítják a juhnyáját. Bocici község határában negyven darab juhot téptek szét.

Világkiállítás Bucuresti-ben. A fővárosban nagyobb külföldi részvénytársaság összehozásán fáradoznak, hogy Bucuresti-ben világkiállítás rendezését vállalja. A világkiállítást 1940-ben rendeznék.

Idegenek előretörése Bucurestiben. Az Universul című Bucuresti-i ujság cikkben foglalkozik Bucuresti lakosságának gazdagodásával. A román ujság megállapítja, hogy a fővárosban ezer számra épülnek az amerikai méretű emeletes paloták, ezeknek azonban kilencven százaléka idegeneké. Az ujság rámutat, hogy munkáslakások, tisztviselőházak és középületek építésével kell ellensúlyozni az idegenek előretörését.

A kurátor. Sigmond Tamásné — férje elhalálása alkalmával — koszorúmegváltás címen a kökői unitárius elemi iskolai növendékei számára 4 ezer leit adományozott a tankönyvek megvételére.

Ki volt Sigmond Tamás? A kökői unitárius egyházközség gondnoka. Az építő munkának a legelső harcosa, mely a világháború befejezése után megvakosításra várt. Gyermeke nem

volt. Gyermekeinek az unitárius egyházat tekintette. Munkásságát hirdeti a torony nagyharangja, a templom díszes orgonája, a kántori lakás új melléképületei. Ezek létrehozásánál nem parancsoló felügyelő, hanem első munkás, első adakozó volt. Ott láttuk mindenütt, hol segíteni kellett.

1919. évben fiatal lelkész került az egyház élére, aki egy évig barátságos otthont kap *Sigmond Tamás házában*. A tanítónak a takarmánya készen van a mezőn. Fogatja nincs. Jön az eső: „Tanító úr! Csak foglalkozzék nyugodtan a gyermekekkel, mi megyünk és behozzuk az áldást.“ Más alkalommal a 12 km. távolra eső városban: „Tanító úr! A fogatom készen van, tessék felülni, hogy haladjunk.“ Tréfás jókedvvel intézett mindent. Ez volt Sigmond Tamás. Pihenése legyen csendes. Élete legyen követésre méltó példaadás.

(K. D.)

Az átöröklés titka. Egyetlen légy pároska egy hónap alatt 16 millió utódot hoz a világra. Valóságos nyüzsgő hegy az ivadékok rettenetes tömege, amelyen az átöröklés titkát tanulmányozzák a tudósok. Az érdekes munkáról részletes tudósításban számol be *Tolnai Világlapja* legújabb száma.

Fogházbüntetés — részletekben. Az amerikai Princetonban egy szobafestőt botrányos részeskedés miatt harmincnapi fogházbüntetésre ítélték. A bíróság arra való tekintettel, hogy a szobafestő nagyszámu család eltartásáról kell, hogy gondoskodjék, megengedte, hogy büntetését a hétvégi munkaszünet alatt ülje le.

Ítéletidő a Szilágyságban. A hosszú ideig tartó szárazság után Szilágy-Salaj megyében esősre fordult az időjárás. Ez a fordulat megmentette a gazdákat az aszály végzetes pusztításától. A zivatarok azonban sok kárt is okoztak. Nagykároly, Szilágycseh határában pusztító zivatar volt. Csanáros község határárt diónagyságu jég verte el. A kukoricának csak a szára maradt meg. Egy csanárosi gazdának a lovát verte agyon a jég. Az Érmelléken is nagy károkat okozott a jégzivatar a gyümölcsösökben és szőlőkben. Tasnádon Melán Mariska, tasnádi kisleányt a villám agyon-sujtotta. Felsőszivágyon Áchim Gábort és feleségét sujtotta agyon a villám.

Kiraboltak egy autóbust. Ploesti környékén az államvasut egyik autóbustját banditák támadták meg. A soffört súlyosan megsebesítették és kirabolták az utasokat.

Megjelent a GAZDATUDOMANY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezék tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt **80** lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

Magyar világbajnok Erdélyben. A világ leggyorsabb uszója, a világbajnok Csik Ferenc Erdélybe érkezik. Kolozsváron és Marosvásárhelyen fog uszóversenyen résztvenni. Ellenfelei a legjobb romániai uszók lesznek.

Leugrott a műtőasztalról az elaltatott beteg. Bécsben egy fiatal asszonyon műtétet hajtottak végre. A műtét elvégzése után feloldották a rögzítő szijakat és az orvosok eltávoztak a műtőteremből. Az ápolónő a beteg mellett maradt és hogy meggyorsítsa ébredését, többször nevéen szólította. — Egyszerre csak a beteg hirtelen felugrott és leesett a műtőasztalról. Súlyos sebesüléseket szenvedett. A beteg szerencsétlenségéért az ápolónőt tette felelőssé és bepelelte.

Tengerbe fulladt fürdőzők. Constanca közelében a hullámok elragadtak két tengerben fürdőző fiatalembert. Mindketten a vízbe fulladtak.

Másodszor okoz szerencsétlenséget a rugós ló. Szabó András szatmári fuvaros fiacskáját négy héttel ezelőtt úgy megrugta a ló, hogy a fiúcska meghalt. Közelebről ugyanaz a ló Szabó Andrást is fejberugta. Életveszélyes sebbel fekszik a szatmári kórházban.

Feloszlatták az orosz női hadosztályokat. Az orosz női hadosztályokat a hadsereg főparancsnokság feloszlatta. A megállapítások szerint ugyanis a női csapatoknak nincs katonai jelentőségük. Legfeljebb katonai díszszemlék alkalmával juttattak szerephez. A hadsereg főparancsnokság megállapításai szerint az orosz asszonyok helye nem a hadseregben, hanem a háztartásban van, mert gazdasági téren sokkal többet

használhatnak az országnak, mintha a hadseregben szolgálnának.

Veszélyességben meghalt egy öreg gazdálkodó. A bánsági Berény községben Nicolae Sarman 70 éves gazdálkodót néhány héttel ezelőtt veszett macska harapta meg. A macska a gazdálkodót megfertőzte. Szörnyű kínok között halt meg.

Százhuszonnégyéves ember. Az argentiniai Mendona községben meghalt Videla Teofilo százhuszonnégyéves gazdálkodó. Az öreg gazda a legutóbbi időkhöz egészséges volt, lovagolt is. Az elhunytak száznál több unokája van.

Csempészésen érték Mirto volt minisztert. Különös vámcsalást lepleztek le Constancában. — Megállapították, hogy Mirto, volt miniszter, aki jelenleg a Vajda-féle román front egyik vezére, csempészárukat szállított lakására. A vámhatóságok megvizsgálták a Mirto lakására vitt csempészárukat. Ezek között ötven láda finom italneműt találtak.

Meghalt egy híres magyar repülő. Dobos István híres magyar repülő gyakorlatozás közben repülőgépevel lezuhant. Kórházba szállítás közben meghalt. Dobos arról nevezetes, hogy a magyarországi kommunista uralom alatt őt kényszerítették arra, hogy Szamuellit Oroszországból repülőgépen Magyarországra vigye.

Kisgyermek szerencsétlensége a malomban. A felvidéki Beszterce községben egy földműves járgányos géppel darált. A daráló gép a földműves tizenegy éves kisleánykájának haját elkapta és mielőtt a gépet leállították volna, a gyermek haját bőrröstől együtt leszakította a fejről.

Nem vonják ki az olcsó cigarettákat a forgalomból. Híresztelték, hogy a Plugár, National és Marasesti cigarettákat ki fogják vonni a forgalomból, mert ezek miatt a drágább cigaretták nem fogynak. Az állami dohányjövédék igazgatósága nyilatkozatban közölte, hogy szó sincs arról, hogy az olcsóbb cigaretta fajtákat bevonják, mert fogyasztásuk általában emelkedik.

Hármas ikrek. A biharmegyei Margitta községben Farkas Jenő kereskedő feleségének hármas ikrei születtek. Az ikrek közül kettő leányka, egyik fiú. A margittai hármas ikrek nem hasonlítanak egymáshoz. Mind a három gyermek egészséges és anyjuk is jól érzi magát.

Halálos forrázás egy esésze teával. Mocan Vasile szatmári gyárimunkás négyéves kisleánya egy esésze forró teát öntött magára. A forró tea súlyos égési sebeket ejtett a kisleányon. Nagy szenvedés után meghalt.

Irógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek árában kaphatók.

Cyári raktár amerikai és nőmet írógép és sokszorosító kellekek-től. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID“
IRÓGÉPVÁLLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33.

Az angora házinyul tenyésztése kitűnően jövedelmez!

A házinyul tenyésztéshez elegendő egy pár láda és egy kis hely az udvar sarkában, nem kell tehát nagy befektetés. A házinyul minden testrészével meghálálja azt a kis élelmet és gondozást, amit reá fordítunk. Husa jó táplálékul szolgál, bőrét prémek és bőripari célra használják fel, szőréből kalapot csinálnak, sőt mint kedves husvéti ajándék is igen elterjedt.

Nálunk, sajnos, a házinyulnak a legutolsó évekig ugyszólván semmi gazdasági jelentősége nem volt, pedig különösen a selyemszőrű angoranyul tenyésztésével érdemes foglalkozni.

Az angoranyul jövedelmezősége szaporulatán és izletes husán kívül, főleg gyapjuja nagy értékében rejlik. Az angoranyul a reá pazarolt kis munkáért nemcsak izletes husát adja, de gyapjujáért már komoly összegeket fizetnek, vagy rokkán megfonva a legmelegebb és legszébb kötöttáruat adja. Az angora gyapjufonál a legszebb, de egyúttal a legdrágább fonalak közé is tartozik. Az angora gyapju értéke a szövőiparban felülmulthatatlan finomságában és főleg abban rejlik, hogy gyapjuja 10-szer olyan sűrű, mint a birka gyapja, könnyűségében pedig sokszorosán felülmulja azt.

Gyapjújának orvosilag igazolt nagy rádium kisugárzásánál fogva a belőle készített kötöttáru a reumatikus fájdalmakat igen rövid idő alatt enyhíti és meggyógyítja, a heves fájdalmakat már pár nap alatt megszünteti.

A selyemszőrű angoranyulát méltán nevezhetjük a nyulak csodájának.

Valóban kisázsiai eredetű Angorából származott át Angliába és különösen Dél-Franciaországba, ahol gyapjújának feldolgozásával nagy gyáripárt teremtett magának, ahol egész telepek alakultak s a lakosság főfoglalkozása a nyulak tenyésztése és gyapjújának feldolgozása.

Gyapjújából a legkülönb és legfinomabb szövöttáru, finom szöveteket állítanak elő.

Egy fejlett angoranyul testsúlya körülbelül 3 kg. s a többi házinyulaktól jellegzetes hosszú selymes szőre különbözteti meg. Szőrének

hossza eléri a 15—20 cm.-t is. Mivel az összeállott szőr kevésbé értékes, ezért hetenként kétszer fésüléssel védekezünk ellene. Egy felnőtt állat évente kb. 30—40 dkg. gyapjút ad, általában 3—4 nyulra lehet egy kg. gyapju hozamot számítani.

Ezen igen nagy hasznot s szép jövedelmet biztosító házinyulfajta tenyésztéséhez a kis tőkével is hozzá lehet kezdeni, aminek igazolására szolgál az alanti példa:

Ezer lej összeg áll rendelkezésünkre. Ezen összegből 700 lejt veszünk megbízható helyről (1 nőstény, 1 bak) 3 hónapos angora süldőnyulat, melyek 3—4 hónap leteltével már párosíthatók. A még rendelkezésünkre álló 300 lejből veszünk 2 db. ketrecnek átalakítható ládát (100 lej) s a megmaradó 200 lejből drótnáiót egy kisebb fajta kifutó részére és már meg is vetettük angoratenyésztésünk alapját. A negy hónap alatt, míg a kis nyulak bepárosíthatók, mindenki megtanulja a nyulakkal való bánásmódot és megszereti állatait, úgy, hogy azok gondozásánál már nemcsak a jövedelem nagysága lebeg szem előtt, hanem nyulai iránti szeretet ösztönzi azok gondos ápolására. Az első év alatt lehetséges, hogy vagy eladjuk nyulaink szaporulatait, mely lakóhelyünk környékén sem ütközik semmi nehézségbe, mert az állatok szépsége és gyapjuja utolérhetetlen finomsága azonnal meg fogja a szemlélőt. Ismertem egy kezdő tenyésztőt, ki csak 2 állattal kezdte és nem volt képes állományát fokozni, mert az összes angora szaporulata még születése előtt el volt adva.

Az első évben az ivadékok eladása esetén a hozamuk a következő: a legrosszabb számítást vegyük alapul, hogy csalódás ne érjen senkit. A nősténynyul évi 4-szeri szaporítás mellett csak 4—4 felnevelhető szaporulatot számolva évi 16 süldőnyulat kapunk, melyet középarban tudunk csak értékesíteni 300—350 lej. Gyapjuhozamuk a két ivarérett nyul után és a kicsinyekről lehullott vegyes gyapju csak egy félkiló, tehát

16 drb. fiatal angora á 300 lej	4800 lej
1/2 kg. gyapju á 800 lej	400 lej
	5200 lej

Tehát a befektetett tőke ötszörösét kaptuk vissza.

Ha már megfelelő mennyiségű állattal rendelkezünk, úgy ivadékainak értékesítése érdekében elhívjuk ismerőseinket, jóbarátainkat tenyészetünk megtekintésére, felesleges lesz állatainkat ajánlani, mert lesz jelentkező elég, akik szívesen vesznek nyulat, tekintve, hogy az angoranyul még igen ritka és nehezen beszerezhető.

Ha már megfelelő mennyiségű gyapjuval rendelkezünk, azt magunk is használhatjuk, megfonjuk, vagy megfonatjuk rokkán fonállal s belőle készített blúzok, mellénykék, sapkák könnyen értékesíthetők, melegség és finomság tekintetében pedig utolérhetetlenek.

Megjegyzés: Szeged Szab. Kir. Város Házipari Fogl. Telepe Szeged, Kálvária-utca 27. bárkinék szívesen ad felvilágosítást nemzetközi válaszszelevény ellenében (mely minden postahivatalnál kapható), vagy Piasek András Oradea, Str. Ep. Pavel Nr. 6. Etaj II. válaszbélyeg küldése esetén.

Az ellés idejének befolyása a tejtermelésre.

Az ellés ideje igen nagy befolyással bír fejős teheneink egész évi tejhozamára. Tapasztalatok szerint a novembertől-januárig leellő tehének adnak legnagyobb évi tejhozamot.

Ismeretes, hogy a tejmirigyek legnagyobb működési képességüket mindig az ellés idején és az ezt követő 4—5 hónapban fejtik ki legjobban. Ha teheneinket úgy hágatjuk be, hogy azok novembertől-januárig leelljenek, úgy a tejelési időszak első felében, vagyis a tőgy nagy munkaképességének ideje alatt, habár az a száraz téli takarmányozás idejére esik is, a tejhozam csökkenése nem fog bekövetkezni. És mikor a tejhozam csökkenése bekövetkeznék, vagyis az előbb említett 4—5 hónap letelte után, épp akkor kezdődik a zöld takarmányozás ideje, így a tőgynek a zöld takarmányozás ismét erőteljes működést fog adni és a tejmennyiség újra a régi mennyiséget fogja biztosítani. Ilyenformán a tőgy a kezdeti nagy működési képességét sokáig meg fogja tartani, hiszen amint tudjuk, a zöldtakarmányozás és a friss legelő teheneket újra friss fejősökké fogja tenni.

Ezzel szemben azok a tehének, amelyeknek ellési ideje a tavaszi vagy kora nyári hónapokra esik, tejtermelő képességüket azért nem tudják kifejteni, mivel a téli takarmányozás a tejelési időszak második részére fog esni, így tejhozamuk rohamosan le fog csökkenni és a tehének idő előtt el fognak apasztani. Ott tehát, ahol a tejértékesítés vagy más különleges körülmények nem akadályozzák a lellés ilyen formán való beállítását, úgy helyes eljárunk, hogy a befedeztetések főtömegét február-április hónapokban esz közöljük.

Finta Domokos.

okl. tejjgazdasági tanácsadó.

Az aranka irtása a gazda egyik legfontosabb feladatát kell képezze, mert ennek elmulasztása az értékes herefélések teljes megfojtásával jár, ez pedig rendkívül érzékeny veszteség. Már 1894 évben ugynevezett mezőrendőrségi törvény írta elő kötelezőleg az aranka irtását, igaz ugyan, hogy minden buzgalom dacára is meglehetősen kevés eredmény mellett.

A gazdáknak ugyanis kedvét szegte az akkoriban ajánlott (sőt sok helyen még manapság is előforduló) védekezési eljárások ugyszólván teljes sikertelensége, melyek minden eset-

ben az anyanövény elpusztításával együttjártak. A kikapálás, szalmával való felégetés, trágyával vagy földdel való letakarás nem jártak kellő eredménnyel, sőt még a hivatalosan arankamentesített vetőmagvak után is igen sok helyen arankások a herefélék.

Ez utóbbi kudaro oka abban keresendő, hogy a fertőzést a nem védekező szomszédon kívül a madarak és szél is terjeszti. Tudni kell ugyanis azt, hogy az aranka más növényeknek is (len, csalán, stb.) élősdije.

Irtsuk tehát ezt a veszedelmet, mely a gazdanövényre rátekerőzve, annak kész táplálékát elvonja és valósággal megfojtja.

Legbiztosabb védekezés az, ha 95 liter vízben 5 kg. *Novenda* permetszert oldunk fel és ezzel az előzetesen lekaszált (és óvatosan lehordott) foltokat, még azok szélein túl is néhány centiméterrel öntözőrőzsával felszerelt kerti kanna segítségével meglocsoljuk. Minden négyzetméter fertőzésre 1 liter permetlevet juttassunk.

E permetlé az arankát összeégeti és az anyanövény az első eső után szép zölden újra kihajt. *Novenda* kedvezményes beszerzése miatt olvasóink forduljanak Szerkesztőségünkhöz.

A fejés módjától is függ a tejelés!

A tej nagy része, a fejés alatt képződik, ezért igen nagy befolyása van a fejésnek a tej mennyiségére és minőségére. A fejésben nagy gyakorlattal bíró ember mindig több tejet fejt, mint a kezdő, ügyetlen. A tökéletes kifejtése a tejnek a tőgyből két igen fontos szempontból szükséges. Egyrészt azért, mert az utólján fejt tej a legzsirosabb és így természetesen annál zsirósabb lesz a tejünk, minél jobban kifejjük a tőgyet.

Az először fejt tejcseppek csak 1—2%, míg az utolsó cseppek már 7—10% zsírt tartalmaznak. Magyarázata ennek abban rejlik, hogy a zsirgolyók lapadókéességükönél fogva a tejutak falához tapadnak és csak a fejés végén távolodnak a tőgyből. Célszerű a borjuszoptatást a fejés megkezdése előtt eszközölni, mert ha a végén történik, úgy a zsirban gazdag tejet a borju szopja ki. — Másrészt ha nem fejjük ki tökéletesen a tőgyet, úgy a visszamaradt tej következtében a tőgy működése renyhébb és előbbi elapasztásra fog vezetni.

A tej mennyiségére és minőségére még igen nagy befolyással van a *fejési időköz*. Minél hosszabbak a *fejési időközök*, annál több, de zsirban szegényebb tejet nyerünk és minél rövidebb a *fejési időköz*, annál kevesebb, de annál zsirósabb tejet kapunk. Nagyobb gazdaságokban háromszor, sőt négyszer is szokták fejni a teheneket. Minél többször fejjük a teheneket, egyszeri fejésnél annál kevesebb a tej, de a napi tejmennyiség nagyobb lesz.

A tőgynegyedek *fejési módja* nincsen befolyással sem a tej minőségére, sem pedig a meny-

nyiségére. Jobb először a két első tőgynegyedet kifejni, mert így ezek a fejés után összeesvéen a hátsók jobban hozzáférhetőkké válnak. Fejés alatt a tehenekkel szeliden, nyugodtan bánjuk, mert a durva, vagy szeles bánásmód rossz hatással van a tej elválasztásra. A *fejést* nyugodtan nem álló teheneket, szeliden, szépszóval kell a fejéshez hozzászoktatni és csak a legvégső esetben gubakötni. Azonban ütni, verni az ilyen teheneket sem szabad, mert azzal még jobban elrontjuk őket.

A *fejést* csechszlovákokon levő cseppek eltávolításával, letörlésével kell bevégezni, mert ezek a baktériumok szaporodási helyeivé válnak. A *fejési* sorrend megbolygatása, valamint a *fejő* egyének változása károsan hat a *tejel*választásra.

Ha fent említett dolgokat megtesszük, lényegesen több tejet fogunk nyerni.

Vári Béla.

Csehszlovákiai gazdák Debrecenben. Debrecen vidékének gazdasági viszonyai az utóbbi években mintaszerűen fejlődtek. A Hortobágy pusztát öntözőberendezéssel látták el. Így sok ezer hold terméketlen területet hasznosítottak. Az öntöző csatornák víztartó tavaiban halakat tenyésztettek, hogy a terület jövedelmezőségét ezáltal is fokozzák. A szép eredmények a külföldi gazdák érdeklődését is felkeltették. Állandóan sok külföldi gazda tanulmányozza a Debrecen vidéki gazdasági viszonyokat. Közlebbről nagyobb számu csehszlovákiai gazdát látott vendégül Debrecen városa.

Diófák védelme.

Közöltük, hogy a kormány a diófák vágását és eladását törvényrendeletileg szabályozta. A rendeletet azzal indokolták, hogy a diófa magas ára következtében a gazdák esztelenül pusztítják a diófákat és a bel-földi hadiipar nem tud megfelelő diófa anyaghoz jutni. A tavalyi rendeletet a földművelésügyi miniszternek egy új rendelettörvénye, amely most jelent meg, még jobban megszigorítja. — A rendelettörvény szerint a *jövőben* a diófákat csak külön miniszteri engedéllyel lehet kivágni. Még pedig csakis akkor, hogyha a diófa törzse száradásnak indult, vagy pedig a fa más okok miatt terméketlen. Mielőtt valaki diófát vágna ki, igazolványt kell kérnie az illetékes erdőhivaltaltól, vagy mezőgazdasági kamarától, hogy a fát kivághatja. A kertekben és szőlőkben levő diófák kivágására az igazolványt a mezőgazdasági kamarák adják meg. A kivágott diófák pótlásáról is intézkedik a törvény. A diófa tulajdonosa minden kivágott fa után 200 lej biztosítékot köteles lehelyezni és három darab fiatal diófát kell ültetnie. A letétbe helyezett 200 lejes biztosíték nyugtáját a kivágást kérő irathoz kell mellékelnie. A 200 lej biztosítékot a gazda öt év múlva kapja vissza, hogyha az elültetett fiatal fák gyökeret vertek és életképeseknek mutatkoznak. A rendelettörvény második része a diófa szállításával foglalkozik. A rendeletnek ez a része a külföldre szállító kereskedőket érinti.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et!

Felvétel a kézdívásárhelyi róm. kat. téli gazdasági iskolába.

A kézdívásárhelyi róm. kat. téli gazdasági iskola a gazdaemberek gyermekeit képezi ki arra, hogy okos és célszerű gazdálkodás mellett, hogy tegye jobban jövedelmezővé a földet és az állattenyésztést. Itt megtanulják a jövő gazdái, hogyan kell a kis és középbirtokot ésszerűen művelni, a gobaneműeket helyesen kiválasztani, a talajt okosan kihasználni, jó karban tartani gyümölcsöst, zöldségkertet telepíteni, fenntartani, méhészetet, erdőbirtokot kezelni, célszerű állattenyésztést üzni, szövetkezeti életet élni, gépeket használni, stb.

Az iskola időtartama két év. A tanév október 15-én kezdődik s az elméleti félév — melynek elvégzése után a növendékek vizsgát tesznek, — április 15-én ér véget. Az elméleti félév után a növendékek részben az iskola gazdaságában, részben otthon, a szüleik gazdaságában gyakorolják mindazt, amit az iskolában tanultak s a végzett munkát a szaktanárok ellenőrzik, utmutatásaikkal irányítják és látogatásaikkal alkalmával az otthoni gazdálkodásnál is tanácsokat adnak.

A két év elvégzése után a növendékek bizonyítványt kapnak.

A gazdasági iskolába beiratkozhatnak mindazok a 14—30. év közötti magyar anyanyelvű, keresztény ifjak, akiknek, vagy szüleiknek legalább 2 (kettő) hold földjük van s akik legalább IV. elemi osztályt sikerrel végeztek. A beiratáshoz a következő okmányok szükségesek:

1. Születési anyakönyvi kivonat és keresztlevél.
2. Állampolgársági bizonyítványt.
3. Iskolai bizonyítvány.
4. Vagyonbi bizonyítvány.
5. Erkölesi bizonyítvány az előjáráságtól.

Tájékoztató az iskola bennlakásáról.

Az iskolának modernül berendezett bennlakása is van, ahová 20 éven aluli tanulók vehetők fel. Ellátási díj a bennlakásban havonta: 500 lei, egész évre 3000 lei. Ebben az összegben benne van a tandíj, az étkezés, a lakás, fűtés és világítás díja is. Az orvosi kezelésért minden növendék 100 leit, rongálási díjban 100 leit fizet. A nem bennlakó növendé-

kek évi tandíja 600 lei, orvosi díjat nem fizetnek.

A gyakorlati oktatás első évben 2 hónap, második évben egy hónap, mely idő alatt a tanulók ingyen ellátásban részesülnek. Minden részletesebb tájékoztatást, válaszbélyeg ellenében készségesen megad az iskola igazgatósa. Felvétel a jelentkezések sorrendjében, korlátolt számban történik.

Pósta cím: Școala rom. cat. de Agricultură de Iarnă Târgu-Săucesc, jud. Treiscaune.

Igazgatóság.

Romlottak a terméskilátások — drágul a buza.

Románia melegebb vidékein a buza aratását befejezték. A hegyvidéken is mindenütt folyamatban van az aratás. A megállapítások szerint az ideai termés nem felel meg a várakozásnak. A buza ezért állandóan drágul. A buza kiszállítható mennyiségére vonatkozó remények is so-

kat csökkentek. Remélték, hogy hetvenezer vagon búzát fog lehetni külföldre szállítani. Az újabb megállapítások szerint legfeljebb ötvenezer vagon buzafeleslege lesz Romániának.

Drágul az élet!

Az elsőrendű élelmi és szükségleti cikkek árában további drágulás tapasztalható. A kormány beavatkozása nem eredményezte az árak olcsulását. Az utóbbi három hónap alatt az egyes közszükségleti cikkek értéküknek tized, sőt ötöd részével is drágultak.

Nem a kereskedők, hanem a gyárak emelik a bőrárat.

Amióta a bőrgyárak szövetségbe léptek, a bőrárat megállapítása céljából, a bőr sokat drágult. A szövetség megalakulása óta a talpbőr ára például különként 20 lejjel drágult. A drágulást tehát nem a kereskedők okozták, hanem a gyárak.

Megfejtése a multheti talánynak, mely mint név disze annyi lánynak s mégis megfojtója here s lucernának:

ARANKA,

melynek ellenszere a jólismert

NOVENDA

Lapunk f. év 27-ik számának 504-ik oldalán közölt talányt az előírt határidőn belül a következők fejtették meg helyyiesen: Ambrus Bálintné Fehéregyháza-Albesti, Takó Albert szücs Barót-Baraolt, özv. Kész Józsefné Oltszem-Olteni, Balázs András Erked-Archita, Hegyi Mihályné Gagy-Geoagi, Martonossy István Berekszó-Bársäu, Tóth Kálmán Kőrös-tarján-Tárian, Vargha Ferenc Piskolt-Pișcolț, Kutrony Béla Arad, Szőke János Székelymoson-Mošun, és Szakács Mózes Lécfalva—Let. Az adott határidőn túl jelentkező megfejtők neveit nem közölhetjük.

Az aranka elleni egy-egy kilogramm „Novenda” permet-szert a sorsolásnál Tóth Kálmán és Martonossy István nyerték, akiknek címére a nyereményt már elküldöttük.

Szerkesztőségünk előfizetőink részére kedvezményes Novenda-beszerzést biztosít.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Elfelejtett hála.

Dávid király udvari emberei előtt piruló orcával tette fel a kérdést, az ébredő lelkiismeret kérdését: „Maradt-e még valaki a Saul háznépe közül, hogy irgalmasságot cselekedjem ő vele Jonáthánért?” Oh, milyen szégyene az önző emberi szívnek, hogy Dávid ezt nem tudja, hogy ezt neki kérdeznie kell! A Saul házából való szolga, aki eddig a király előtt szólani sem mert régi urának házáról, Siba, akit feleletadásra előkeresnek, felel: „Van még Jónáthánnak egy fia, aki mind a két lábára sánta.” Ez a szerencsétlen kisfiu az, akit dajkája, amikor meghallotta királyi ura rettentő pusztulását, a fenyegető veszedelem elől futva akart elrejteni, akit a dajka kiejtett kezéből s azóta mindkét lábára sánta. A Jónáthán sánta gyermeke, aki hatalmas atyja oltalmát elveszítve, árván, pártfogó nélkül synylődik a világban! Oh, milyen vád Dávid ellen ez az elhagyott, oltalom és segítség nélkül szükölködő, sánta gyermek! „Hol van?” — kérdi Dávid és siet magához hozatni, hogy legalább e sánta gyermekkel szemben próbálja leróni a szeretetnek és hálának nagy tartozását, mely Jónáthán emlékével szemben terheli lelkét. Előhozzák Jónáthán fiát, Mefibósetet és most már Dávid pazar jósággal igyekszik jóvátenni minden mulasztását. Mikor megérkezett Dávidhoz Mefibóset, Jónáthánnak, a Saul fiának fia, Dávid arccal leborul előtte, tisztességet tesz neki. „Ne félj — szól a király — mert kétség nélkül irgalmasságot cselekszem veled Jonáthánért, a te atyáért és visszaadom néked Saulnak, a te nagyatyádnak minden majorságát és néked mindenkor asztalomnál lesz ételed.”

Amikor felújítom emlékezetünkben ezt a régi, talán egészen elfeledett történetet, hadd kérdezzem meg, nincsenek-e a mi életünkben is Jónáthánok, akiknek meg nem érdemelt szeretetét, segítségét

élveztük s akikkel, vagy hozzátartozóikkal szemben elfeledkeztünk a hála kötelezettségéről?

Ma boldog meglepéssel ülsz asztalodhoz. Gyermekeid vidám arcát meglepédeden szemléled. Nehezek a viszonyok, de mégis büszke önérzettel gondolsz a sikerre, melyet kivívtál magadnak. Szegény özvegy asszony volt az édesanyád, egyetlen vagyoned korán elhalt édes apád becsületes neve volt. De hát igyekeztél. Iskoláid könnyen végezted, jól tanultál s az iskola nyújtott számodra annyi kedvezményt, hogy Te, mint szegény árva gyermek, tanulhattál. Nemesszívü pártfogód, vagy mestered akadt, aki az életkezdés nehéz pillanataiban melletted állott s számodra utat nyitott jó szóval, atyai tanáccsal, jótálló kezességgel a haladáshoz. Így van s szép, hogy így van. De ne én, hanem lelkiismereted hadd kérdezze meg tőled, körülnéztél-e már a magad világában a Dávid kérdésével: „Maradt-e még valaki a Saul háza népe közül, hogy irgalmasságot cselekedjem vele Jonáthánért?” Elmentél-e már vagy egyszer az iskolába, amelyben tanultál s megkérdezted-e: Nincsen-e itt egy szegény árva, akivel jót tehetnék én az iskola helyett, melynek nagy alapítványait elsodorta a nehéz idők árvize? Érdeklődtél-e vagy egyszer pártfogód s hozzátartozói sorsa után? Oh, az idők változnak, a szerencse kereke forgandó. Lehet, hogy ma egykori gazdád, mestered, tanítód gyermeke, az a szerencsétlen, apátlan, anyátlan Mefibóset, aki szégyenkezve állana rongyos ruhájában előtted s remegő szívvel, de örömtől felesillanó szemmel, épen reád vár, akit te nem veszel észre, de ő tudja, hogy te tartozol neki.

Igen, az emberi jellemnek valódi szépsége abban nyilatkozik meg, ha nem felejtkezünk el a hálatartozás lerövidésének szép köteletségéről.

Mulattató

Legszebbik virágom.

*Fehérfalu kis ház
a parókiám.
Fehérhaju asszony
az én jó anyám.*

*Habfehér virággal
ültette körül,
Fehér a szobám is
kívül és belül.*

*Fehér illat szálldos
a fenyők alatt,
mikor a gyümölcsfák
kint virágzanak.*

*Legszebbik virágom...
az égig is felér,
mikor a lelkem is,
a lelkem is fehér.*

Ujlaky János.

A könyv szerelmese.

Erdélyország fejedelme, a messzeföldön híres és nevezetes Rákóczi György éppen háromszáz esztendővel ezelőtt, 1637-ben nyomatta ki a Gelei Katona István és Keserü Dajka János által szerkesztett Öreg Gradualt. Ez a könyv magában foglalta kora összes kálvinista templomi énekeit. 200 példányban való kinyomatása kereken 10.000 forintba került.

Rákóczi úr nagy úr volt nagyon. De azért nála se hevert minden sarokban ekkora summa. Gondolt hát merészet és nagyot, elhatározta, hogy megmenti a veszett fejszének a nyelét és az Öreg Gradualból néhány példányt áruba bocsát.

— Mi sem könnyebb ennél — mondotta István deák, aki valahonnan az alföldről került a fejedelem udvarába. — Tul a határon népes és gazdag kálvinista városok vannak a török alatt. Ezek szívesen vásárolnának a könyvből, ha tudnák, hogy lehet.

— Hát mondd meg nekik, — adta ki a parancsot a fejedelem.

Igy lett István deák 1637-ben a fejede-

lem követe. El is indult, hogy az alföldi városokban előfizetőket gyűjtsön az Öreg Gradualra.

Ez ma sem volna valami épületes szórakozás, hát még 300 esztendeje! Az utak helyét az esztendő nagyobb felében feneketlen sártenger jelölte csupán. Ennek ellenére István deák vidám kedvvel járta az országutakat. Aki az arcáról akarta leolvasni, hogy mi járatban van, valami olyasfélét gondolhatott, hogy őkegyelme a saját lakodalmára igyekszik.

Be kell hát nekünk is vallani, hogy István deák nemcsak a könyv iránti olthatatlan szeretetből lett az országutnak vándora és a pénzetlen városi tanácsok busitója. Volt még valami elintézni valója, amivel immár kerek 10 esztendeje tartozott önmagának, meg Pátonai Lőrinc nagykőrösi másodbirónak, no és legfőképpen a szép Sáríkáknak.

Tíz éve már annak, hogy István, akkor még kőrösi deák, nagyon mélyen nézett Patonai Sáríka szemébe. Nem teketóriázott sokat, hanem bekopogtatott a nagykőrösi másodbiróhoz és megkérte Sáríka kezét.

Lőrinc ur komoran nézett maga elé. Szép szál legény a kérő, mi tagadás benne. De csak deák. Egyetlen lánya sorsát nem bízhatja olyan emberre, aki bolondja a könyvnek, aki csak betűt vet és aratáskor üresen marad a kamrája.

Hiába volt minden magyarázkodás. Hiába zokogott Sáríka, mint a párjavesztett gerlemadár. Patonai uram hajhatalan maradt. Az önérzetében és tudománya becsületében megsértett deák pedig elment világgá. Szívében olthatatlan nagy szerelemmel. Lelkében egy nagy elhatározással. Csak azért is megmutatja vastagnyaku kálvinista após-jelöltjének, hogy az is arat, aki betűt vet.

Az aratás ideje azonban egy kicsit eltolódott. De elérkezett. Tíz év alatt annyira vitte, hogy immár az erdélyi fejedelem írdeákja, akinek nemcsak kenyér, de kalács is jut Rákóczi asztalánál. S most a fejedelem követeként tért vissza szülővárosába.

Épen vasárnap reggel volt, mikor a feneketlen sárban kocsija elvergődött Nagykőrösre. Rámosolygott a szerencse. A város kapujánál mindjárt ismerősre talált — egyik régi tanítványára. Most ő volt Nagykőrös város kapusa.

A régi ismerős a fejedelem pecsétetes levele nélkül is kitérte az öreg kapukat a ritka rendég előtt és a viszontlátás örömeire mindjárt elmondta, hogy mi minden történt Nagytörösön az alatt a tiz esztendő alatt, míg István deák meghódította a világot.

A nyalka Páncélnéről kisütötték, hogy az ördöggel cimborál. Meg is égették harminadéve. A gögös Patonai se kevélykedik tovább. Egy ködös novemberi napon kivitték a temetőbe. A lányának pedig ugyancsak felvitte az Isten a dolgát. Az urát tennapdélőtt választották meg főbírónak.

István deák keserűen nézett maga elé. Minden terve semmivé lett egy pillanat alatt. Minek menjen most már tovább? Minek is jött ő ide?! . . . Hogy minek? Hiszen abban jár, hogy mint az erdélyi fejedelem követe a becsületes városi tanácsnak felajánljon egy csodálatos könyvet megvételre.

Mire a követ ur beért a város közepére, már kifelé jöttek az Istenházából a jámbor törösiék. Többen azonnal megismerték a leákat, közrefogták és tudakolták, hogy mi járatban van.

Ezek között volt az öreg nótárius is, akivel annak idején olyan sokat ábrándoztak arról, hogy egyszer még Magyarországon is lesz becsülete a betűnek. Mint messze nyugaton, ahol állítólag királyokkal esznek egy tálból cseresznyét a költők, tudósok és egyéb pennaforogatók.

— Hát öcsém, szereted-e még olyan nagyon a könyvet, — kérdezte a jó öreg.

— Csak azt szeretem én már életem végéig, — hangzott a felelet.

A nótárius azonnal összehívta a városi tanácsot. A nemes és becsületes városi tanács nagy örömmel fogadta a híradást és álló tisztelettel látta vendégül a fejedelmi követet.

A főbíró örömmel ujságolta odahaza a feleségének, hogy a városi tanács ma délelőtt nagy dolgot cselekedett. Az erdélyi fejedelemtől vásároltak egy énekeskönyvet. Benne van minden zsoltár és dicséret, amit a templomban szoktak énekelni a Mindenható dicsőségére. Itt volna hát az ideje, hogy a nyolc éves Jóska gyereket iskolába járassák. Ha már meg van a drága könyv, legalább az új nemzedék személyesen olvashassa ki

belőle, hogy mit mondanak azok a fekete ákom-bákomok.

— Hát azután mit fizetett a város azért a mindentudó könyvért — zsörtölődött az asszony.

— Kereken 53 forint 75 dénárt, 30 dénárral többet, mint Lajos-, Mizse-, Kara- és Jenő-puszták idei bére. De meg is éri. A fejedelem követe azt mondotta, hogy a könyvben lévő fekete betűkből árad az a csodálatos erő, mely ismét eggyé fogja forrasztani ezt a szétdarabolt országot — mondotta komolyan a főbíró.

— Kegyelmed még mindig hisz a szép szavaknak. Én is hittem valamikor. De azután rájöttem, hogy a szavak csak szavak. Nem lesz belőlük valóság soha. Nekem kellett volna beszélnem azzal a követtel. Majd megmondtam volna én neki véleményemet a könyvekről és egyéb hiábavaló írka-firkákról.

— Beszélhettél volna. Azt mondta, hogy még emlékszik rád. A fejedelem követe ugyanis senki más, mint István deák, aki valamikor legelső volt az itteni iskolában. Azóta bizony felvitte Isten a dolgát. Rákóczi fejedelem iródeákja. Csak azért vállalkozott erre a fáradságos utra, mert javíthatatlan szerelmese a magyar könyvnek. Meg azután még egyszer látni akarta szülővárosát.

Sára asszony ezek után nem firtatta tovább a könyv dolgát. Sietve kifordult a szobából. Ugy érezte, hogy a városi tanács által vásárolt könyv neki hozott titokzatos üzenetet. Szempillái elneheztedek a rajta csillogó könnyeseptől. Ahitattal nézett a ház előtt vonuló sáros országutra, amelyen István deák szekere viszi a magyar könyvet új állomások felé. Ugy rémlett neki, hogy a távolban látja is a szekeret. Előtte tüzes paripák száguldanak. A deák hátra fordul. Szeme világít, mint csillag az éjszakában. Feje körül glória ragyog. Kezével bucsut int és a zugó szélben azt izeni: vigyázzatok a magyar könyvre, melyért én életem boldogságát áldoztam fel.

A látomás után megnyugodva tért vissza a szobába. Megsimogatta a fia fejét.

— No Jóska, vége a gyöngy életnek, holnap beiratunk az iskolába.

Kőrösi Nagy Lajos

Apróságok • Adomák

Érdekes számadatok.

A vizsgálatok érdekes számadatokban mutatják, hogy mennyire különböző az egyes népek táplálkozási rendje. Erre vonatkozólag az alábbiakban közlünk néhány számadatot. Az emberiség egyik legfontosabb tápláléka a hús. A kimutatások szerint a legtöbb húst a föld déli féltékén élő népek eszik. Ezen a téren vezetnek Ausztrália és Újzéländ lakói. Utánuk következnek az argentiniaiak. Az említett népek évi húsfogyasztása fejenként 70 kilónál több. Az északamerikaiak és az angolok évi fejadagja 80 kiló körül van. Érdekes, hogy a világ bányahús és juhhus termelésének 90%-át az angolok fogyasztják el.

A kenyér fogyasztása terén sokkal nagyobb különbségek vannak. Mezőgazdasági államokban csaknem egy kiló kenyeret fogyaszt minden felnőtt ember naponta. Svájcban eznek a legkevesebb kenyeret. — Évente 130 kiló jut egy felnőtt emberre. A legtöbb cukrot az északamerikai népek fogyasztják. Egy északamerikai ember évi fejadagja 38 kiló.

A legtöbb sört Belgiumban isszák. Minden emberre 190 liter jut évente.

A kávéfogyasztás terén Dánia vezet. A dánok fejenként több, mint 7 kiló kávéfogyasztanak évente. — Ezután jön Észak-Amerika, majd Franciaország, Németország és Csehszlovákia. Nálunk évente fejenként egy negyedkiló kávénál is kevesebb fogy el.

Melyik a legokosabb háziállat?

Érdekes kísérletet végeztek arra vonatkozólag, hogy melyik háziállatnak van a legfejlettebb szellemi képessége? Az állatokat ketrecekbe zárták még pedig úgy, hogy ketrecük ajtaját belülről maguk is kinyithatták. Rövidebb-hosszabb időbe telt, amíg valamelyik állat rájött a zár kinyitásának titkára. A legrövidebb idő alatt a kutya találta meg a szabadulás útját. Utána a macska következett, aztán a ló, végül pedig a tyúk. Egyidejűleg párhuzamos kísérleteket folytattak majmokkal is. Kiderült, hogy a majmok a szabadulás útját pillanatok alatt megtalálják, tehát csaknem olyan elevenen gondolkoznak, mint az ember.

Nem tudnak főzni az angol háziasszonyok!

Az angol alsóházban Harld Nicholson képviselő az angol háziasszonyokat bírálta. Beszédében kifejtette, hogy az angol háziasszonyok ugyan nem lusták és nem tudatlanok, de az az angol férjeknek mégis nagyon sokat kell türelniök, mert az angol háziasszonyok a főzéshez nem értenek. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: — *Ha a francia férjek elé tálnának olyan ebédeket, mint amelyeket az angol férjek elé tálnak, Franciaországban zavargások törnének ki!*

Mire tanít a per mérlege?

Virovița, ökirályságbeli községben két földműves kertjének határán kis eperfa-csemeté nőtt. A két szomszéd sokat vitatkozott, hogy ki tulajdona az eperfa? Végül is az egyik elkerítette kertjét olyan módon, hogy az eperfa az ő földterületére esett. A másik, hogy megbosszulja magát, egy éjszaka a félméter magas eperfa csemeté kivágta. — Hosszas pereskedés után az egyik megnyerte a pert. A pereskedés mérlege az, hogy a két földműves 6530 lej per költséget kellett, hogy kifizessen. Ezzel az összeggel 200—300 darab nemesített eperfa csemetét vásárolhattak volna.

Hős kutya.

Az ausztriai Ischl fürdőnörtént az alábbi érdekes eset. Két kis kutya kergetőzött a folyó partján. Az egyik kutya a magas partfalról beleesett a vízbe. A sebes áradat elragadta és a kis kutya vinnyogva küzdött a hullámokkal. Társa beleugrott a folyó vizébe és nyakörvénél fogva partra huzta feldobozó társát.

A szomorú nóta.

Vendég a muzsikáló cigányhoz:

— Kérem játszon valami nagyon szomorú nótát... Tudnillik annyi pénzem sincs, hogy kifizethessem a vacsorámat.

A szerkesztőúri felel:

GYALLAY DOMOKOS

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felüli. iszta gyapju valódi **Homespune** úri és női szöveteket,

DOMBRIA

házi szövéssel Cluj, átköltözött Str. Regina Maria 4 sz. alá. Bejárat Str. Bratianu 19. felől is. Nagyon fegyelmzett urinők, kik minden munkára vállalkoznak, szövés tanulásra elvállaltatnak.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej, — orvosi levelekhez 30 lej.

G. F. Augusztus hónapban sikerrel vethet lucernát. A jó szántással, boronálással előkészített földbe tisztán, védő növény nélkül vesse el a lucernát. Augusztusban már hüvöseks a nappalok, az éjszakák hosszúnak és harmatosak. A lucerna tehát jól fog csirázni és a fiatal növények nem száradnak ki. A talaj előkészítését mindjárt aratás után kezdje meg, a földet szántsa meg legaalabb kétszer.

F. I. A japán vadszőlőt a következő módon rögzíheti meg a falon. A vékonyabb hajtásokat ragasztó tapasszal átragasztva a falhoz köti. Nehány hét alatt a hajtások megerősödnek, a tapadó gyökerek kifejlődnek és a japán vadszőlő nem hull vissza a falról. Amíg hajtásai megerősödnek, vékony zsineggel vagy dróttal is segíthet a bajon.

F. É. A használatra szánt rebarbara növényt nem engedjük virágozni. Amikor tehát látjuk, hogy virágos ága hajtani kezd, töben levágjuk. A virág ugyanis nagyon sok erőt von el a növény fejlődésétől. Ha magot akarunk nyerni, úgy természetesen a virágot meghagyjuk, ez esetben azonban a rebarbarát gyengül és egy-két év kell, amíg a virágzást kiheveri.

N. Zs. Kérdésével kapcsolatosan értesítjük, hogy a törvények értelmében a községi pótdadók kulcsának megállapítása a községi képviselőtestület hatáskörébe tartozik, természetesen az ellenőrző szervek felügyelete mellett. Minden érdekeltnek joga van a költségvetési előirányzatok, tehát lényegileg a pótdadók nagysága ellen jogorvoslatlall élni a lakhelye szerint illetékes közigazgatási bíróság előtt indított semmisségi kereset formájában. Ennek a jogorvoslatnak a beadására azonban a törvény terminust állapít meg és pedig a kifüggesztéstől, vagy a jóváhagyástól számított 15 napot. E határidő elteltével a kivetés jogerőssé válik, amely esetben, csak bizonyos esetekben, így például csak a vonatkozó törvényes intézkedések vastag és durva megsértése miatt élhet jogorvoslat-

tal. Az ilyeneket azonban, ha vannak, a Prefectura, mint ellenőrző szerv rendszeren helyreigazít. Az Ön esetében valószínűen elmúlt a 15 nap és így a jogorvoslatának vajmi kevés sikere lehet.

T. J. Kötelező állatbiztosítást törvényes formában rendszerező intézkedésről ninesen tudomásunk. A levélben előadott tények alapján azt gondoljuk, hogy a kérdés egy, csak a megye területét érdeklő szabályrendeleten alapszik. Ebben az esetben pedig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy kellő felvilágosítást adhassunk, mert nem ismerjük az élelbeléptető szabályrendelet szövegét. A biztosítás módozatait és a kár kifizetésének körülményeit aggályosoknak tartjuk és nem tudjuk összeegyeztetni a rendes biztosítások menetével. Belátjuk az ügy nagy fontosságát és szeretnénk belevilágítani ebbe az ügybe, éppen azért arra kérjük, hogy egy biztosítási kötvényt vagy biztosítási ajánlatot küldjön be a szerkesztőségbe, hogy így könnyebben beletekinthessünk az ügybe.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

N. I. Bályok-Balc, M. L. Ozsdola-Ojdula, E. L. Bikfalva-Bikfalau, Ü. J. Kőkös-Chiehis, Cs. J. Tornya-Turnu, D. A. Ötvösd-Otvesti.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Minden hátrálékost ezuton is figyelmeztetünk, hogy a kiküldött megbizottainknak fizessék ki a feltüntetett hátrálékos összeget. Ahol ezidő szerint nem voltak megbizottak, azokat a hátrálékosokat is felszólítjuk, hogy az általunk kiállított és kiküldött postautalvány felhasználásával küldjék be a díjat.

V. M. Kolozsborsa. Az elmaradt példányokat megküldtük címére s ezután minden héten rendszeren küldjük a lapot. Egyébként előfizetése 1937. jan. 1-ig van rendben s f. évre 150 lej szives beküldését kérjük.

N. I. Bályok. Köszönjük a bejelentett új előfizetőket. Látjuk, hogy mint lapunknak régi ba-

rátja, mennyire szívén viseli érdekeinket s minden ellenszolgáltatás nélkül terjeszti ismerősi körében. Annak igazolására, hogy mennyire önzetlenül teszi ezt, ajándékkönyvet sem fogadott el, holott azt mi minden új előfizető bejelentéséért megadjuk a gyűjtőknek. Bár mind több hasonló lelkes előfizetőnk volna, mert ez lehetővé tenné, hogy lapunk árát leszállítsuk még nagyobb terjedelemben jelentessük meg.

A következő befolyt pénzeld nyugtázzuk: K. P. Székesul Secusagiú 85 (r. 1937 dec. 31-ig) Sz. S. Pankota-Pancota 120, D. B. Aranyosgyéres-Cámpia-Turzu 150, M. S. Puj-Pui 85, L. A. E. Gy. Zentelke-Zam 180, B. I. Alvinc-Vintul do jos 200, G. Gy. Nagyszentmiklós - Sännicolaul-Mare 150, özv. M. J.-né Szamosujvár-Gherla 85, T. A. Apatelekc-Mocrea 150, L. J. Szőkefalva-Seuca 155, N. I. S. Mezöpanit-Pänet 75, Sz. A. Csikkarefalva-Carta 155, özv. Sz. J.-né Székelyhid-Säcueni 155, Sz. J. Zilab-Zälan 150, Sz. Gy. Agris-Egri 75, B. I.-né Betfalva-Betesti 155, B. Gy. Szemlak-Semlae 85, Sz. I. Bodófalva-Bodó 150, M. J. Barolt-Baraolt 155, Sz. M. Szászrégen-Reghin 150, K. S.-né Vizakna-Oena-Sibiului 150, K. M. Csegeza-Pietroasa 150, özv. L. E.-né Nagysármás-Sármás 150, R. P. Arapatak-Araci 305, N. K. Margitta-Marghita 150, V. L. Arad 75, B. A. Magyarsáros-Sáros 150, M. B. Oravicabánya-Oravita 150, L. B. Aranyosmedgyes-Mediasul Aurit 150, P. J.-né Marosvásárhely-Tg.-Mures 150, K. Gy. Vingard 255, Sz. I. Szamosujvár-Gherla 150 lej.

Aprohirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az aprohirdetési díj előre fizetendő.

43 éves, teljesen munkaképes gimnáziumi érettségivel és egyetemi diplomával rendelkező férfi állást keres. Bármilyen bizalmi állást elvállal olesó díjazás mellett. Érdeklődők forduljanak a lap kiadóhivatalához.

A német hadügyminiszter Budapesten.

Diszszemle a budaörsi repülőtéren.

A magyar hadügyminiszter nemrégiben látogatást tett Németországban. Ezt a látogatást a közelmúlt napokban viszonozta báró Blomberg német hadügymi-

niszter. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amint a német hadügyminiszter a magyar repülőállomásra érkezve, ellépdel a diszszázad előtt.

Tanuld meg!

Csalán — legyek ellen.

A legyek nyáron a szobába a nyitott ajtókon és ablakokon keresztül jutnak be. Ha tehát meg tudjuk akadályozni,

hogy a legyek a szobába repüljenek, biztosíthatjuk a szoba légymentességét. A legújabb tapasztalatok szerint nem fel-

tétlenül szükséges az ajtóra és ablakokra a legyek ellen hálótat kifeszíteni, mert más módon is meg tudjuk akadályozni, hogy a legyek a szobába repüljenek. Ha a nyitott ablakba vízzel telt edénybe csalánt helyezünk, a legyek elkerülnek az ablakot. Arra kell vigyázni, hogy a csalán mindig friss, zöld legyen, mert csak a friss csalán akadályozza meg a legyek szobába való repülését. Ha a csalán elfonnyad, a legyeket nem riasztja vissza. Ezért az elfonnyadt csalánt friss csalánnal kell kicserélni.

Kiméljük a pókokat!

A háziasszonyok a lakásban a pókokat üldözik és irtják. Annyiban igazuk van, hogy a pókháló a rendes lakásban nem szép. Pedig a pók a lakásban is hasznosot hajt azáltal, hogy hálójában elfogja a legyeket és a szunyogokat. Ha már a

Mező, mező, áldott mező,
Isten ott a nagy rendező.
A Magyar Nép kéri őtet:
Óvja, védje a mezőket.

lakásban nem tűrjük meg a pókhálót, leg-
alább a kertben kiméljük. A pók ugyanis
sok olyan legyet, darazsat pusztít el,
amelyek a gyümölcsöt megeszik, vagy
férgesedését okozzák. Nagyon sok olyan
repülőbogár esik a pók áldozatául, ame-
lyek a kerti növényekben kárt okoznak.

Szilárd elhatározás.

— Feltettem magamban, hogy mind az öt
leányomat tizenkilencéves korában adom férjhez.

— És mi történik, ha addig nem jelentkezik
arravaló vőlegény?

— Akkor mindaddig tizenkilencévesek marad-
nak, amíg az igazi kérő nem jelentkezik.

Van hely.

Egy alkalommal háromszékiek utaznak a vo-
naton és egy csiki székely betéved a fülkébe. Szét-
néz, látja, hogy nincs hely. Megjegyzi:

— Nincs hely, ugy-e?

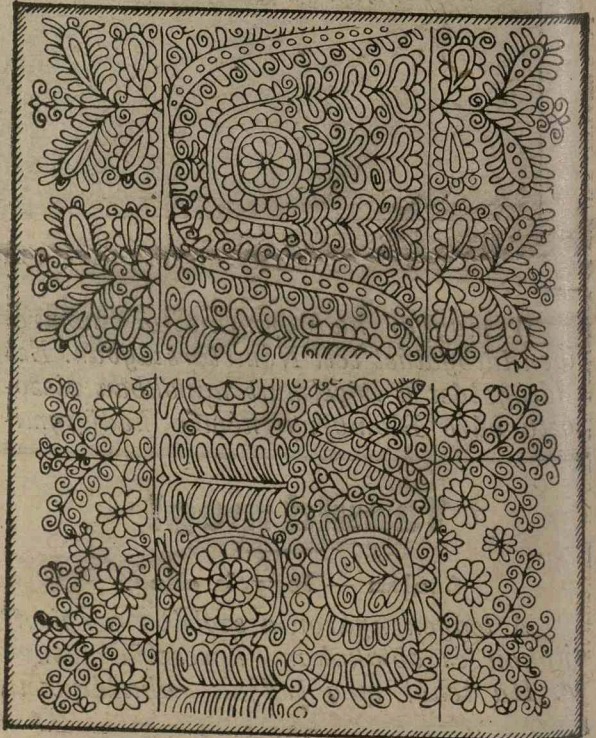
A háromszékiek kórusban felelik:

— Van.

— Hol van?

— Itt ülünk rajta!

A magyar díszítés alapformái.

Rendkívül gazdag a ma közölt két
írási díszítés. Megkapó az a leleményes-
ség, mely a legegyszerűbb elemeket ilyen
gazdag díszítéssé alakítja.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

Kiadja a „Magyar Nép“ kiadóbizottsága, Minerva Rt., Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. — 276